

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/152/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116234274
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4116234274.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, proti žalovanému: S. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX, XXX XX Q. N., o zaplatenie sumy 492,79 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 18Csp/249/2016-49 zo dňa 08.02.2018 takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a konanie v časti zaplatenia úrokov vyčíslených ku dňu 16.12.2016 vo výške 1.330,45 eura, v časti úrokov vo výške 23 % ročne zo sumy 492,79 eura od 17.12.2016 do zaplatenia a v časti poplatkov vo výške 38,17 eura zastavil. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Svoje zamietajúce rozhodnutie odôvodnil premlčaním uplatnenej pohľadávky. Na premlčanie prihliadol podľa v tom čase platného a účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) z dôvodu, že išlo o nároky uplatnené zo spotrebiteľskej zmluvy. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že splatnosť úveru, ktorý bol žalovanému poskytnutý na základe zmluvy o úvere, uzatvorenej dňa 12.01.2007, bola dohodnutá na deň 12.08.2010. K zosplateniu úveru došlo 30.10.2008. Žalobca si mohol právo na zaplatenie každej nezaplatennej splátky uplatniť deň nasledujúci po jej splatnosti a po zosplatení úveru. Žaloba však bola podaná na súd až 27.12.2016, t. j. po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Súd sa nestotožnil ani s právnym názorom žalobcu o spočítaní premlčacej doby uplatnením práva na rozhodcovskom súde a v exekučnom konaní. Toto rozhodnutie vo veci samej súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 8, § 100 ods. 1, § 101, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a § 5b zákona č. 250/2007 z. z. o ochrane spotrebiteľa. Výrok o zastavení konania súd odôvodnil späťvzatím žaloby v časti na podklade ustanovenia § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 (ďalej len „CSP“). Výrok o trovách konania odôvodnil podľa § 255 ods. 1 CSP s tým, že žalovanému žiadne trovy nevznikli a podľa § 256 ods. 1 CSP zavinením zastavenia konania v časti žalobcom.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol napadnutý rozsudok v zamietajúcej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, resp. zmeniť a žalobe vyhovieť. Namietal, že neboli splnené procesné podmienky, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne právne posúdenie, ďalej že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, že nevykonal navrhnuté dôkazy a že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo útoku, ktoré neboli uplatnené. Žalobca pritom

poukázal na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g), h) CSP. Poukázal na to, že Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol nálezom vo veci sp. zn. PL ÚS 11/2016 o tom, že § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Súd preto nemôže prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, oslabenie nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, vrátane jeho premlčania. Zastáva názor, že od podania žaloby na rozhodcovský súd prestala plynúť premlčacia doba a podľa § 112 Obč. zák. začala spočívať a spočívala až do právoplatnosti uznesenia o zastavení exekučného konania. Po právoplatnosti tohto uznesenia začala premlčacia doba opätovne plynúť a to až do momentu podania žaloby o zaplatenie. V zmysle § 21 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní je rozhodcovský súd oprávnený posudzovať platnosť rozhodcovskej zmluvy/doložky a tým aj svoju právomoc. Podľa neho bola rozhodcovská doložka v čl. 3 bod 7 zmluvy o úvere platne dojednaná.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudok vo výroku o zastavení časti konania nadobudol v dôsledku absencie odvolania právoplatnosť.

5. Predmetom konania po čiastočnom späťvzati žaloby zostala suma 492,79 eura spolu s 10 % ročným úrokom z omeškania od 17.12.2016 do zaplatenia, ktorú si žalobca uplatňuje na základe zmluvy o úvere, uzatvorenej so žalovaným dňa 12.12.2007. Súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu z dôvodu premlčania práva bez toho, aby žalovaný vzniesol námietku premlčania, pričom postupoval v súlade s ustanovením § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa z dôvodu, že išlo o nárok uplatnený zo spotrebiteľskej zmluvy. Podľa tohto ustanovenia orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy musel prihliadať aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

6. Odvolací súd konštatoval, že medzičasom Ústavný súd Slovenskej republiky dňa 07.02.2018 rozhodol nálezom č. k. PL. ÚS 11/2016-60 tak, že ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Z rozsiahleho odôvodnenia uvedeného rozhodnutia Ústavného súdu SR vyplýva, že súd nemôže ex offo prihliadať na premlčanie pohľadávky vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy, pretože takýto postup súdu nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, konkrétne s čl. 46 ods. 1, podľa ktorého každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky, v spojení s čl. 1 ods. 1, podľa ktorého Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

7. Odvolací súd pri rozhodovaní rešpektoval ustanovenie § 193 prvej vety CSP, podľa ktorého je súd viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Táto nová právna úprava vychádza z konštantne verifikovanej právnej úpravy viazanosti súdu ako orgánu ochrany práva rozhodnutiami iných orgánov.

8. Odvolací súd rozhodujúc o odvolaní žalobcu vychádzal z vyššie citovaného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vzhľadom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. PL. ÚS 11/2016-60 nemohol posúdiť ako vecne správne, keďže ním bolo rozhodnuté na základe takého zákonného ustanovenia, o ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Vzhľadom na to odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. c) a § 391 ods. 1 CSP z dôvodu, aby sa v prvoinštančnom konaní nanovo daná vec od základu prejedнала. V ďalšom konaní sa teda súd prvej inštancie opätovne bude zaoberať opodstatnenosťou uplatneného nároku žalobcu a vo veci znovu rozhodne. Premlčaním sa bude zaoberať len v prípade, že

by žalovaný sám vzniesol námietku premlčania. Zároveň rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP).

9. Odvolací súd poznamenáva, že na uvedenom závere sa nemení nič ani po prijatí zákona č. 343/2018 Z. z. z 27.11.2018, ktorým sa doplnil Občiansky zákonník o nové ustanovenie § 54a, podľa ktorého: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.“ Podľa prechodných ustanovení k prijatému zákonu sa konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy a začalo sa pred účinnosťou tohto zákona (05.12.2018), dokončí podľa doterajších predpisov (§ 879v Občianskeho zákonníka). V tomto prípade bolo konanie začaté ešte pred účinnosťou zákona č. 343/2018 Z. z., a teda sa dokončí podľa právnych predpisov, podľa ktorých súd bez vznesenia námietky premlčania zo strany spotrebiteľa nemôže prihliadnuť na premlčanie pohľadávky.

10. K námietke žalobcu o platnosti rozhodcovskej doložky sa už vyjadril Okresný súd Nitra uznesením č. k. 23Er/346/2012-13 zo dňa 26.03.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 25 CoE/27/2013-29 zo dňa 31.07.2013 a posúdil ju ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 53 ods. 5 Obč. zák. a tým aj za absolútne neplatné zmluvné dojednanie. Z uvedeného dôvodu bola zamietnutá aj žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia a práve z tohto dôvodu sa žalobca obrátil so žalobou na súd. Keďže platnosť rozhodcovskej doložky nie je predmetom tohto konania a táto bola vyriešená už v exekučnom konaní, odvolací súd sa ňou v odvolaní nezaoberal. Stotožnil sa však so záverom súdu prvej inštancie o plynutí premlčacej doby aj počas konania na rozhodcovskom súde, ktorý rozhodol na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, ktorá nemohla založiť jeho právomoc. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 572/2017-19 zo dňa 20.09.2017.

11. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).